

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Maročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVI.

V Ljubljani, v soboto, dne 22. aprila 1933.

Štev. 47.

Ceste so pogoj tuiskega prometa

Z lepaki, razstavami, inserati in vsemi drugimi propagandnimi sredstvi vabimo tuje v naše kraje, le na eno pozabljamo, da so ceste vedno bolj eden prvih pogojev za napredek tuiskega prometa. In ker smo na to pozabili, oziroma to prvo zahtevo tuiskega prometa zanemarili, ne narašča tuiski promet v našo državo v tej meri, kakor bi moral napredovati z ozirom na pestrost pokrajin in njih lepoto ter z ozirom na naše neverjetno nizke cene. Kaj pomaga, da nudijo naši kraji takšne zanimivosti ko že noben drug kraj v Evropi, ko pa se tujec boji, da bo na naših cestah mnogo preje polomil svoj avto in se še sam ponesrečil, kakor pa bo videl kraj, kamor želi priti. Naše slabe ceste odvrčajo turiste od naše zemlje in s to resnico bi morali že pričeti enkrat resno računati.

Po Nemčiji, po Češkoslovaški, po Avstriji in po vseh drugih zapadnih državah se vozi avtomobilist po asfaltiranih cestah, ko pa pride do mej naše države, ve, da je takšnih lepih cest konec. Ali je potem čudno, če zavije tujec na desno in se odpelje mesto po naravni poti skozi Jugoslavijo k morju, raje kar v Italijo, kamor ga vabijo lepe ceste. Kaj pomaga vsa reklama za Sušak in za naše nad vse lepe pomorske kraje, če pa tujec v te kraje ne pride, ker so ga zvale lepe italijanske ceste v Italijo. In te lepe ceste so za nas tem bolj nevarna konkurenca, ker je tudi železniška zveza s Sušakom nad vse mizerna. Niti sto kilometrov ni razdalje do Sušaka, a iz Ljubljane se potrebuje z železnico skoraj ves dan. Vendar je malo preveč zahtevano od tujcev, da bi se zaradi nas zadovoljili tudi z najslabšo železniško zvezo. Tujec hoče priti čim prej na cilj, ne pa izgubljati časa na železnici in zato je tembolj potrebno, da vsaj z dobrimi avtobusnimi zvezami omogočimo hitro in udobno zvezo z našimi obmorskimi letovišči. Toda pogoj so dobre ceste in ta pogoj bo vedno silnejši, ker se avtomobilski promet vedno bolj razvija in ker neprestano narašča število potnikov, ki potujejo le z avtomobilom.

Brez dobrih cest ni tuiskega prometa, to je že zakon, ki zahteva, da pričnemo takoj z gradnjo dobrih in asfaltiranih avtomobilskih cest. Naj se nam ne govori, da v današnjih težkih časih ni mogoče dobiti denarja za gradnjo takih cest. Italija preživlja še mnogo težje gospodarsko krizo in vendar najde potrebna sredstva za naravnost luksurično urejene ceste. Treba je samo dobre volje, ki je pa pri nas menda ni dovolj.

Seveda je res, da ni mogoče takoj izvršiti vsega. Toda v teh petnajstih povojnih letih bi že moglo biti precej uresničeno, če bi sploh že začeli delati. Naj bi vsako leto napravili le 20 km asfaltirane ceste, pa bi že danes imeli asfaltirano cesto do morja in do Zagreba. A ker nismo nič delali, smo danes tam, kakor pred 15 leti in sedaj nam ne preostaja nič drugega, ko da se vržemo s podvojen silo na delo, da nadoknadimo zamujeno.

Ze samo vsled brezposelnosti se nam vsiljuje potreba gradnje cest. Delovna sila je pri nas nad vse poceni, ki bi se pa še pocenila, če bi znali zvezati razne brezposelne podpore z izdatki za gradnjo cest. Tudi pomanjkanje kapitala ni tako strašno, da ne bi bilo mogoče pričeti z zidanjem dobrih cest. Od interesentov, občin ko posameznikov, od letovišč in zdravilišč bi se moglo dobiti nekaj kapitala, a tudi od onih, ki imajo avtomobile in ki bi prav gotovo nekaj žrtvovali, da bi se mogli varno in udobno voziti. Tudi od velikih petrolejskih družb bi se moglo dobiti nekaj kredita, saj je bilo na ta način že po vsem svetu zgrajenih nekaj cest.

Vse bi šlo, samo pričeti je že treba en-

krat in uspeh ne bo izostal. Pričeti pa je treba takoj, ker prihajajo naše ceste vsled vedno boljših cest v tujih državah na vedno slabši glas. Kmalu se more zgoditi, da tujci niti verjeti več ne bodo, da morejo biti pri nas dobre ceste in čeprav bi jih že imeli.

Ne pomaga ne propaganda in ne reklama, če so ceste slabe, ker pogoj za turistični promet so danes edino dobre ceste. Čim pozneje se bomo lotili dela za zboljšanje naših cest, tem pozneje bo prišel dotok tujcev v našo deželo, tem pozneje

Medparlamentarna konferenca za trgovino v Rimu

V sredo, dne 19. t. m. je bilo ob 10. dopoldne na Kapitolu svečano otvorjeno 18. zasedanje mednarodne trgovinske parlamentarne konference. Udeležba na konferenci je zelo velika in se je otvoritve udeležilo 35 parlamentarnih delegacij. Tudi Jugoslavija je častno zastopana. Ob otvoritvi konference je imel velik govor tudi predsednik italijanske vlade Mussolini, ki je med drugim naglasil, da je imela ta mednarodna organizacija za časa svojega dvajsetletnega obstoja veliko uspehov in da je pokazala veliko življenjsko silo. Kot najvažnejša vprašanja, ki jih mora rešiti medparlamentarna konferenca, je označil Mussolini vprašanje uvoznih kontingentov in deviznih omejitev, ker se s tem najbolj ovira zunanja trgovina. Vsled sile razmer se je morala sicer tudi Italija poslužiti teh sredstev, vendar je to storila v neznatni meri in samo v ta namen, da se zavaruje napram drugim državam. Nato je Mussolini govoril o nerazmerju, ki vlada med cenami na debelo in med cenami v podrobni trgovini. Da bi se moglo rešiti vse sedanje težkoče v zunanji trgovini, bi bilo potrebno — po mnenju Mussolinija — pričeti z istočasnim reševanjem tako vprašanja kreditov ko tudi razdelitve proizvodnje. Na konec svojega govora je naglasil Mussolini potrebo, da se

pridemo do blagostanja. Noben izdatek se zato tako dobro in tako splošno ne obrestuje ko izdatek za ceste. Ta izdatek je naložba v zlato, ki se bo tudi v zlato obrestovala.

Naše lepe bele ceste so bile nekoč ponos našega naroda, v svojem današnjem stanju pa so le še ovira za tuiski promet. Nismo vredni lepote svoje domovine, če ne bi znali odpraviti te ovire. Zato pa bodi prva točka našega gospodarskega dela: skrb za dobre ceste, ki jih bo vesel tudi najbolj razvajen tuij avtomobilist.

pomaga agrarnim državam srednje in vzhodne Evrope.

Popoldne se je pričelo v palači »Montecitorio« plenarno zasedanje konference. V vili »Borghese«, sedežu Mednarodnega poljedelskega instituta, pa se je vršila seja permanentnega odbora poljedelskega odbora Mednarodne interparlamentarne unije. Na tej seji se je razpravljalo o poročilih, ki so jih podali italijanski in drugi delegati. Posebno pozornost je zbudilo poročilo poljskega delegata Ivankovskega, ki je obravnaval vprašanje gospodarske in finančne obnove poljedelskih držav srednje in vzhodne Evrope. Ker se senator Ivankovski ni osebno udeležil interparlamentarne konference, je njegovo poročilo utemeljeval bivši poljski minister Polinski. Predsednik Mednarodnega poljedelskega instituta De Michelli je v svojem govoru naglasil, da je mednarodni institut že na svoji seji z dne 1. aprila načelno sprejel predloge senatorja Ivankovskega, da se namreč podvzame energična akcija za zboljšanje trgovinske bilance kmetijskih držav v srednji in vzhodni Evropi. V tem oziru se bo mednarodni poljedelski institut popolnoma ravnal po predlogih, kakor so bili formulirani na konferenci v Stresi. O tem važnem vprašanju pa se bo še razpravljalo tudi na plenarni seji konference.

Socijalna politika in gospodarstvo

Nekaj pojasnila poklicnim socijalnim politikom

Naši poklicni socijalni politiki so se kar zagrizli v prepričanje, da je mogoča dobra socijalna politika le s hujškanjem proti delodajalcem. Naj ti predlagajo še tako utemeljeno reformo naše socijalne zakonodaje, bo vendar odgovor teh poklicnih socijalnih politikov vedno eden in isti: Glejte jih, nenasitneže, vso socijalno zaščito hočejo uničiti. In takoj nato sledi poziv na delavstvo, da zavzamejo še bolj nasprotno stališče do svojih delodajalcev. Posledica tega je, da ne more nikdar priti do plodnosnega sodelovanja med delojemalci in delodajalci na polju socijalne zakonodaje, pa čeprav je jasno, da bi moralo priti do takšnega sodelovanja, ker so socijalne ustanove tako v interesu delojemalca ko tudi delodajalca. Kajti vsak uviden delodajalec hoče, da je njegov nameščenec zavarovan v primeru bolezni, nezgode in tudi na starost, ker bi pač drugače moral sam za vse to skrbeti. Zato delodajalci niso bili nikdar načeloma proti socijalni zaščiti in se tudi niso upirali tudi prav znatnim bremenom, če so ta v resnici služila zboljšanju socijalnega položaja njih nameščenec. Še pred kratkim so delodajalci to prav jasno dokazali, ko so n. pr. za podpiranje brezposelnih prostovoljno pristali na to, da plačujejo od vsakega svojega nameščenca gotov znesek za brezposelni fond.

Če pa delodajalci prispevajo iz svojega za socijalne ustanove, potem hočejo, da njih nameščenec tudi res nekaj od tega ima. Naravno bi bilo, da bi bili v tem pogledu delavci še bolj energični ko delodajalci, saj so vendar njim samim namenjene v prvi in edini vrsti vse te socijalne

ustanove. Proti vsemu pričakovanju pa baš v tem pogledu ne dobivajo delodajalci iz delavskih vrst prav nobene podpore. Človek bi zato moral misliti, da so nameščenec naravnost navdušeni nad »vzornim« vodstvom vseh njihovih socijalnih ustanov. Zakaj vsi sicer tako zgovorni poklicni socijalni politiki ne pojasnijo te uganke?

Vendar ne bodo trdili, da so deficiiti večine okrožnih zavodov malenkost, ki ni vredna besede? Kajti ta malenkost je povzročila, da so se znižale prav izdatno pravice zavarovancev. Vendar ne bodo dejali ti poklicni socijalni politiki, da so upravni stroški tako nizki, da bolj biti ne morejo, ko pa so pri vseh zasebnih socijalnih zavodih ti mnogo nižji. Ali pa menda zagovarjajo to, da se v času najtežje krize prispevki zvišujejo, pravice zavarovancev pa istočasno znižujejo. Kaj pa sploh pravijo vsi ti poklicni socijalni politiki o težki krizi vsega socijalnega zavarovanja, ki je že zavzela prav nevaren obseg?

Jasno je, da te krize ni mogoče rešiti drugače ko s temeljito reformo vsega našega socijalnega zavarovanja. Gospodarski krogi so predlagali, da se ta reforma izvede na podlagi decentralizacije zavarovanja, ker dokazujejo izkušnje, da bi bilo mogoče na ta način prispevke znižati, a kljub temu nuditi zavarovancem večje ugodnosti. Je to predlog, ki ima samo en cilj, da zavarovancu nudi nekaj več, a kljub temu vidimo, da zastopniki delojemalcev nočejo podpirati tega predloga. Zakaj ne ki ne?

Mesto tega pa napadajo delodajalce, da hočejo uničiti socijalno zakonodajo. Ne

samo to. V »Delavski pravici« je nekdo izračunal, da delodajalci kar naravnost žive na račun delavskega zavarovanja. Ta brihten člankar pravi namreč, da so delodajalci v svojih plačilih v zastanku stalno za okoli 15 milijonov, od katerih je nad 7 milijonov delavskega denarja, ki da so ga delodajalci odtegnili od delavskih plač. Te odtegljaje in še ne izplačane okrožnemu uradu obrestujejo delodajalci po 6 odstotkov, dočim znašajo bančne obresti od 12 do 16 odstotkov. »To se pravi«, vzklika »D. P.«, da »delajo delodajalci na račun delavskega socijalnega zavarovanja mastne profite«!

Moramo se v resnici čuditi, da more delavski list s takšno vzorno neresnostjo obravnavati za delavstvo tako važno vprašanje, kakor je socijalno zavarovanje. Kaj je mogoče na tako očividno neresne trditve še odgovorjati? Ali ne ve ta dični delavski list, da izhajajo ti zaostanki večinoma od obrtnikov in manjših podjetij, ki se bore z zadnjimi silami za svoj obstoj, ki plačujejo za socijalno zavarovanje drugih, a so sami brez vsakega socijalnega zavarovanja!

Ne, na takšen način res ni mogoče rešiti vprašanja našega socijalnega zavarovanja, ki je danes v tako težki krizi, da je že negotovo, če jo je še mogoče rešiti. A vendar jo je treba rešiti, ker zahteva tako interes delojemalcev ko delodajalcev. S tem pa je tudi že povedano, kako se more priti do zboljšanja in to je le po složnem delovanju obeh glavnih interesentov.

Samo v tem je rešitev in ne v hujškariji proti delodajalcem! To naj bi že enkrat upoštevali razni poklicni socijalni politiki in potem bi delavcem res nekaj dali, ne pa pobirali od njih samo prispevke za organizacije, ki ne morejo delavstvu dati nič drugega, ko da ga spravijo v še večje nasprotje z njihovimi delodajalci. Pa ne, da bi po mnenju teh poklicnih socijalnih politikov bila baš v tem glavna misel vse socijalne politike!

Razrez skupnega davka.

Davčni oddelek finančnega ministrstva je izdal na vse davčne uprave okrožnico o razrezu skupnega davka za podjetja, ki imajo na ozemlju več davčnih uprav svoje podružnice. V tej okrožnici se pravi:

V tarifi skupnega davka omenjeni davčni zavezanci, pri katerih je rečeno, da plača skupni davek producent v fabriki, morajo plačati skupni davek za centralo in vse podružnice, po katerih se vrši izključna prodaja izdelkov, pri oni davčni upravi, na ozemlju katere se nahaja fabrika. Če podružnice nekega podjetja same proizvajajo takšno blago in imajo torej več ali manj značaj samostojnih fabrik, potem plačajo skupni davek pri oni davčni upravi, na katere ozemlju se nahajajo.

Plačanje skupnega davka na kraju proizvodnje, je potrebno zategadelj, da morejo davčne uprave, na ozemlju katerih se nahajajo fabrike, lažje kontrolirati pravilnost mesečnih in letnih prijav in izdajati sklepe o naknadnem razrezu, ki bi odgovarjal dejanskemu prometu dotičnega podjetja. Če podjetje prodaja svoje izdelke v centrali in v podružnicah, potem mora prijaviti ves promet v centrali in vseh podružnicah in posebej za vsako delavnico (centralo, podružnico in skladišče).

Davkoplačevalec, ki ima podružnico na ozemlju druge davčne uprave, mora na zahtevo davčne uprave dokazati, da je plačal skupni davek za podružnico pri oni davčni upravi, na katere ozemlju se nahaja njegova fabrika, in sicer z uverjenjem same davčne uprave.

ČEŠKOSLOVAŠKI NEMŠKI KLIRINSKI SPORAZUM

V Pragi je bil podpisan češkoslovaški nemški klirinski sporazum, ki določa klirring v korist Nemčije v razmerju 1 proti 1:25. Poleg tega je dovolila Nemčija, da smejo turisti, ki potujejo na Češkoslovaško, vzeti s seboj 700 mark vsak mesec.

Padec dolarja

Amerika opusti zlato valuta

Predsednik Roosevelt, ki je prejel skoraj diktatorska pooblastila za reševanje gospodarske krize, je **prepovedal svobodni izvoz zlata**. Samo izvoz zlata, ki je last tujih držav in izvoz zlata za izravnavanje trgovinske bilance je dovoljen. Praktično pomeni ta prepoved, čeprav se oficijalno to ne izjavlja, da **opušča Amerika zlato veljavo**. S tem je prepuščen tečaj dolarja v inozemstvu samemu sebi, vsled česar je bil tudi takoj zabeležen na vseh velikih mednarodnih borzah padec dolarjevega tečaja. Istočasno se uradno sporoča, da se bo pričela washingtonska vlada pogajati z drugimi vladami o uvedbi tudi srebrne veljave poleg zlata. Na ta način hoče Amerika dvigniti vrednost srebra, s čimer bi se znatno dvignila kupna moč prebivalstva.

Obenem se sporoča iz Amerike, da je v senatu že skoraj popolnoma zmagala **inflacionistična politika**. Ta inflacionistična struja je zmagala pred vsem vsled tega ker je v zaprtih ameriških bankah zamrzlih kreditov v višini skoraj petih milijard dolarjev. Inflacija naj bi te zamrle kredite rešila.

Finančni minister Woodin je še poklical k sebi guvernerje dvanajstih Federalnih rezervnih bank, da se z njimi pogovori, kako bi bilo mogoče poživiti denarni trg in spraviti v promet zamrle kredite.

Po izjavi Roosevelta je glavni cilj njegove prepovedi in vseh drugih odredb **zvišanje cen**. Po mnenju Roosevelta bo padel dolar za približno 10 odstotkov, kar bo omogočilo Ameriki, da bo mogla uspešneje konkurirati pri prodaji svojih izdelkov z drugimi državami. Amerika ne bo tiskala bankovcev, da z njimi plačuje svoje izdatke, temveč hoče z novimi bankovci samo kontrolirati nivo cen. Denar se bo izdajal le v produktivne namene, ki bodo mogli zmanjšati brezposelnost. Nestanovitnost dolarja bo le začasna, ker je finančna situacija Amerike v primeri z inozemstvom ugodna.

Padec dolarja.

Opustitev zlata veljave je takoj povzročila padec dolarja. V dveh dneh je padel dolar za 15%. V Parizu je nazadoval na 21.80, popoldne dne 20. aprila pa že na 21.50. V Londonu je dosegel funt že 3.92 dolarja, a je kesneje popustil na 3.86. V Curihi je nazadoval dolarjev tečaj od 5.14, kolikor je znašal v prejšnjem tednu, na

4.60, a se je v petek popravil na 5.14. Tudi na njujorški borzi so vsled tega nazadovale vse tuje valute in tako tudi dinar. Padec dolarja pa je povzročil na borzah nazadovanje tudi drugih valut. Tako je v Pragi padla marka od 800 na 793, lira od 172.8 na 171.5 in govori se, da bo tudi francoski frank nazadoval vsled padca dolarja. Tudi tečaj holandskega guldinarja je nekoliko oslabil.

V Ameriki sami je padec dolarja povzročil sprva vznemirjenje, pozneje pa se je presojal položaj optimistično. To pa predvsem vsled tega, ker razpolaga Amerika s tako velikimi zlatimi rezervami, da more ohraniti dolar tudi na zlati višini in ker je trgovinska bilanca Amerike še vedno aktivna. Poleg tega ima Amerika polno terjatev do tujih držav. Vsled padca dolarja bodo tuje države lažje odplačevale svoje dolgeve.

*

Opustitev zlata veljave ni prišla nepričakovano. Že 4. marca je vlada zlata izplačila v notranjem prometu suspendirala. Popolnoma nemogoče je bilo, da bi ameriška vlada smela dovoljevati svobodni izvoz zlata v tujino v času, ko je bilo vsako izplačilo v zlatu v notranjosti države najstrože prepovedano. Ameriške banke so hotele že zaprositi za izvozno dovoljenje zlata, da bi s tem zlatom ohranile tečaj dolarja na stari višini, ker pa se je izkazalo, da bi bile v to potrebne prevelike vsote, so to misel opustile. Tako je moralo priti do prepovedi izvoza zlata.

Do te prepovedi pa je prišlo predvsem iz vzrokov zunanje trgovine. Amerika ni mogla vsled nižje vrednosti funta več uspešno konkurirati z angleškim blagom. Stara borba, ki se vodi med Ameriko in Anglijo že od konca svetovne vojne in ki je zlasti zavzela ostro obliko v boju za kavčuk, je zopet oživela v vsej ostroti. Amerika hoče na vsak način zopet zmanjšati angleško izvozno industrijo, ki je vsled visokega tečaja dolarja že skoraj zopet zavzela stari dominantni položaj. Boj med dolarjem in funtom, ki se je pričel z Rooseveltovo prepovedjo, je boj med ameriško in angleško izvozno industrijo.

Verjetno je, da se bodo vsled padca dolarjevega tečaja znižale polagoma valute na stopnjo funta in da se bo na tej stopnji izvršila nova zlata stabilizacija vseh valut. V tem smislu bo najbrže tudi nastopila Amerika na svetovni gospodarski konferenci.

Skupščina Združenja trgovcev za sreza Slovenjgradec in Prevalje

Dne 20. t. m. dopoldne se je vršila v restavraciji »Korotan« v Dravogradu redna letna skupščina Združenja trgovcev za sreza Slovenjgradec in Prevalje. Skupščino je ob obilni udeležbi članov otvoril predsednik Janko Klun, ki je v svojem otvoritvenem nagovoru pozdravil navzočnega narodnega poslanca inž. Pahernika, predsednika sekcije lesnih trgovcev Frana Lahovnika, predsednika Jugoslov. šumarskega združenja inž. Milana Lenarčiča in zveznega tajnika Igo Kaiserja.

Predsednik Janko Klun je podal nato obširno poročilo o poslovanju združenja v pretekli poslovni dobi. Orisal je gospodarski položaj, ki se je v zadnjem času še znatno poostiril in navedel važnejše akcije, ki jih je podvzelo Združenje v korist svojega članstva. Združenje sta pri njegovem delu krepko podpirali Zbornica za TOI in Zveza trgovskih združenj. V okolišju združenja je kriza posebno težko prizadela lesno trgovino. S padcem nekdanj tako cvetoče lesne trgovine je prišel kmet, ki ne more vnovčiti lesa, v izredno težaven položaj, trpi pa tudi delavstvo, ki ga je lesna trgovina in industrija mnogo zaposlevala. Izven obrata je tudi večina rudnikov v okolišju združenja, da je gospodarski položaj v tem predelu Dravske banovine **skrajno neugoden**. V območju združenja je v pretekli poslovni dobi odložilo 164 lesnih trgovcev obrt.

Poročilo obravnava nadalje težkoče v denarnem poslovanju; davčna obremenitev je postala z zvišanjem in uvedbo raznih davščin v preteklem letu nevzdržna. Pri vsem tem pa povzroča ostro konkurenco trgovini tudi konzumno **zadružništvo**, ki uživa najrazličnejše privilegije;

apeliral je končno, da se naša gospodarska politika usmeri, da se skliče gospodarski svet, ki naj postavi enoten in vsledržavni gospodarski program, in navedel vse najvažnejše zahteve trgovstva. Poročilo predsednika so sprejeli zborovalci z velikim odobravanjem.

Sledilo je poročilo predsednika sekcije lesnih trgovcev Frana Lahovnika, ki je v jedrnatem govoru orisal težko stanje lesne trgovine. — Dravska dolina, ki je imela v lesni trgovini dolgoletne stike z Ogrsko, je to lesno tržišče izgubila. Vsa prizadevanja in prošnje deputacij, da bi se zopet vpostavili stiki z Ogrsko, so ostali brezuspešni in to tudi kljub temu, da smo bili v prometu z Ogrsko v preteklem letu aktivni. Sekcija je posvečala zlasti **tarifnemu vprašanju** vso svojo pozornost. Tarife, ki veljajo za Dravsko dolino za izvoz v Italijo, povsem onemogočajo izvoz lesa. Dоследno je zato sekcija povdarjala potrebo, da se uvede paritetna tarifa in s tem dravski dolini **omogoči izvoz lesa tudi v Italijo**; sodelovala je v tem pogledu tudi s tarifnim odborom.

V svojem poročilu je predsednik orisal nato težkoče v **klirinškem prometu** in izdajal uverenj, pri čemer je kritiziral zlasti zahtevo o kritju uverenj, ker je povsem nemogoče v roku šestih tednov tej zahtevi ustreči, ko pa blago dostikrat v tem času niti ne prispe na kraj namembe.

Pri vseh akcijah, ki jih je podvzela organizacija lesnega trgovstva pa se je pokazalo za pospeševanje in podporo te važne narodno gospodarske stroke od strani merodajnih faktorjev jako malo zanimanja. Interesi stroke so se omalovaževali

Med. dr.

IVO RAKULJIČ-ZELOV

javlja, da se je z univerzitetne ženske klinike v Grazu, kjer se je specializiral in vršil službo asistenta pri dvor. svetniku prof. dr. Knauerju,

preselil v Ljubljano

IN ORDINIRA

ZA OPERATIVNO GYNEKOLOGIJO
(ZENSKE BOLEZNI) IN PORODNIŠTVO

s 24. aprilom t. l. na Miklošičevi cesti 34,
I. nadstr., od 9. do 11. in od 16. do 19. ure.

Telefon 20-25.

in v tem je eden glavnih vzrokov za to ogromno nazadovanje. — Treba nam je zato **močne organizacije in medsebojnega sporazuma**. Potrebujemo tudi organizacijo, katera bo sposobna sodelovati tudi v mednarodni organizaciji.

O mednarodnem položaju lesne trgovine je obširno poročal inž. Milan Lenarčič, ki je nazorno orisal težko delo za upostavitev centralne organizacije in korake, ki jih je v tem pogledu že izvršil.

Narodni poslanec inž. Pahernik je podal podrobna pojasnila glede ogrskega lesnega trga ter delovanja družbe za izvoz na Ogrsko. Objasn timer je svoje stališče glede sečnje v državnih gozdovih v Bosni in obljubil vso svojo podporo v prizadevanjih lesne trgovine.

Nato je poročal zvezni tajnik Igo Kaiser o gospodarskem položaju s posebnim ozirom na trgovino in o vzrokih neugodnega stanja. Opisal je posledice kmečkega moratorija in nesmotrene gospodarske politike, podrgel ostri kritiki centralizacijo delavskega socialnega zavarovanja in nasilnega izterjevanja davčnih zaostankov baš v Dravski banovini, ki ima najnižji odstotek davčnega zaostanka; razpravljal je o potrebi sklicanja gospodarskega sveta, upostavitvi gospodarskega načrta in uveljavljanja trgovstva v lastni organizaciji in v javnem življenju.

Po blagajniškem poročilu, ki ga je podal tajnik združenja Lukež Voj, je predlagal član nadzornega odbora g. Farenak upravi razrešnico. Predlog je bil soglasno odobren.

Po soglasni odobritvi proračuna za tekoče leto se je vršila volitev nove uprave, pri kateri je bila izvoljena dosedanja uprava z novimi člani, ki so bili izvoljeni po določilih zakona o obrtlih.

Pri »Slučajnostih« se je razpravljalo o nekaterih lokalnih zadevah, nakar je predsednik Janko Klun zaključil lepo uspelo zborovanje, ki je pokazalo, da članstvo prav pojmuje svojo organizacijo in da je voljno delovati v močni in solidarni stanovski organizaciji.

Vreče

kupuje in prodala

ALOJZ GREBENC, Ljubljana

Tyrševa (Dunajska) cesta 36

KRIZO JE TREBA ZLOMITI

To je sicer težavna naloga, izvedljiva pa je vendarle. Splošno krizo skuša premagati vsakdo na svoj način, potrebna pa so seveda tudi sredstva za splošno akcijo. Eden značilnih znakov našega časa je, da denarja na trgu primanjkuje, leži na skrit po predalih, posteljah in raznih kotih. Iz pretiranega nezaupanja in skepse skrivajo baš gmotno močnejši svoj denar in tako povzročajo v veliki meri vso stagnacijo. Je nekaj podobnega kot je bilo v vojni dobi, ko je naenkrat začelo primanjkovati živeža, baš zaradi tega, ker so mnogi nakupili in skrili zaloge za cela leta. Iz te psihoze je treba ljudstvo predriniti. Producenti in podjetniki morajo znova začeti trdo delo pridobivanja odjemalcev. V prvi fazi krize in njene psihoze so se namreč stare vezi med producenti in konzumenti močno zrahljale in potrebno je ustvariti nove zveze in sicer še na boljši podlagi, kakor so bile prejšnje. Najboljša opora dobrih in trajnih zvez pa je vsakakor medsebojno zaupanje.

Pri ustvarjanju in vzdrževanju takih zvez igra zelo važno vlogo naš Ljubljanski velesejem, ki bo zopet odprl svoja vrata od 3. do 12. junija t. l. Naša podjetja se v polni meri zavedajo pomena velesejma ter bodo v današnjih razmerah še bolj kakor kedaj poprej potem njega iskala in si utirala pota do najširših plasti odjemalcev.

Po svetu

Srečko Albini, ugledni hrvaški kompozist in avtor več uspešnih oper in operet, je v Zagrebu umrl v starosti 64 let.

Ljubljanski obč. proračun, ki predvideva 46.15 rednih in 11.66 milijonov dinarjev izrednih izdatkov, je občinski svet soglasno odobril.

Mariborskim marksistom uhajajo delavci — kakor poroča »Mariborski večernik Jutrac« — med hitlerjance!

Cesto Zagreb—Podsused so začeli asfaltirati. Cesto gradi tvrdka Res iz Zagreba.

V **sarajevskem drž. statističnem uradu** so prišli na sled velikim poneverbam. Vsem je bilo poneverjenih 1.343.134 Din. Obtoženi so načelnik dr. Bošković in 15 uradnikov.

Pet bolgarskih četašev je vdrlo na naše ozemlje, da izvrše več bombnih atentatov. Orožniki pa so bili pravočasno obveščeni o njih prihodu, vnela se je borba, v kateri je bilo ubitih vseh pet bolgarskih komitov.

Bolgarska vlada je začela v zadnjem času preganjati tudi zemljodelce, ki so v opoziciji proti vladi in za čisto politiko pok. Stamboliškega.

V **avstrijskem Zveznem svetu** je prišlo do eksodusa kršč. socialcev, ki so s tem povzročili nesklepnost sveta in tako onemogočili sprejem predlogov opozicije, ki ima v Zveznem svetu večino. Splošno sodijo, da Zvezni svet ne bo več sklican in da je parlamentarizma v Avstriji konec.

K **pomožni policiji** bo avstrijska vlada pritegnila tudi zvezo bivših židovskih bojnikov, da s tem povdari svoje nasprotstvo do narodno socialističnega antisemitizma.

Proti hitlerjeveem in marksistom nadaljuje dunajska vlada svoj boj, kar zlasti občutijo njih časopisi, ki jih vlada po vrsti pleni.

O **velikih nemirih v Gornji Italiji** poročajo francoski listi. Prebivalstvo je do skrajnosti izčrpano vsled pomanjkanja in ker ni moglo dobiti ne kruha in ne dela, je prišlo do nemirov, ki so jih mogli zatreti šele s pomočjo močnih vojaških oddelkov. V pokrajini Ferrara je bilo vsled teh nemirov proglašeno obsedno stanje.

Italija je začela po vesteh rumunskih listov pošiljati Madjarski orožje skozi Bolgarsko.

S **posebno proklamacijo angleškega kralja** se naznanja v Vel. Britaniji prepoved uvoza ruskega blaga, ker je samo s tako radikalnim sredstvom mogoče zaščititi interese angleških državljanov, kakor se pravi v proklamaciji.

Prepoved ruskega uvoza je vzbudila v sovjetskih krogih ogorčenje, ker da zahteva angleška vlada, da bi se priznalo angleškim državljanom v Rusiji izjemno stališče. Sovjetski listi naglašajo, da se ne bodo pustili s to prepovedjo sovjeti ustrahovati.

Papen se imenuje kot naslednik zunanega ministra v. Neuratha, ki da je že demisioniral. Ta vest pa še ni potrjena.

Samo v času od 9. marca do 13. aprila so na Bavarskem aretirali hitlerjevci 5400 oseb, od katerih je bilo doslej izpuščenih le 2630. Še mnogo več oseb pa je bilo zaprtih v Prusiji. Tretje cesarstvo se uveljavlja z grobno tišino.

Študentske menzure se zopet javno vrše v Nemčiji. Po osmih letih se je prvič vršil v Heidelbergu v navzočnosti rektorja dijaški dvoboj. Navrstveni prepoved nemškega naroda so s to srednjeveško razvado dovršili hitlerjevci!

Narodno socialistični srednješolci, ki so padli, a so se udeleževali v narodno socialističnem gibanju, imajo pravico zahtevati, da se jih premesti v višji razred.

Na begu so bili ustreljeni v Nemčiji zopet trije delavci, kakor se dan na dan glasi stereotipna fraza policijskih poročil.

44. rojstni dan Hitlerja bo proslavila Nemčija na tako svečan način, kakor je nekoč proslavljala rojstni dan kaiserjev.

Japonske čete prodirajo še naprej in se je vsled tega prodiranja že ustanovila Japoncem prijazna vlada v Peking.

Tudi nankinška vlada, ki ima še največ avtoritete od vseh kitajskih vlad, je pričela simpatizirati z Japonci in pričela propagirati geslo: Azija Azijatom. Boj kot japonskega blaga je na ozemlju nankinške vlade vsled te propagande že ponehal.

Proračunski deficit mesta New York znaša za novo proračunsko leto 1.100 milijonov dolarjev.

Denarstvo

STANJE NARODNE BANKE

Po zadnjem izkazu Narodne banke z dne 15. aprila so se izvršile od 8. aprila te spremembe (vse v milijonih dinarjev):
Kovinska in devizna podloga se je znižala za 2,6 na 1.931,6 in sicer se je zlata povečala za 0.013 na 1.761,4, valute za 1.06 na 5,8, dočim so devize padle za 3,7 na 164,3.

Tudi devize, ki ne spadajo v podlogo, so nazadovale za 3,2 na 9,3.

Kovanega denarja v srebru in niklu pa je več za 9,9 in ga je sedaj za 178,4.

Posojila so znova padla in sicer za 22,2 na 2.331,3. Eskompt je nazadoval za 21,8 na 2.002, lombard pa za 441,2 na 329,2.

Prejšnji predjudi državi so se povečali za 0,25 na 1.812. Vrednost rezervnega fonda je narasla na 58,2, zavoda za izdelovanje bankovcev za 0,5 na 157,9 in razne aktivnosti za 0,6 na 52,8.

Obtok bankovcev se je zmanjšal za 54,3 na 4.503,7, v glavnem vsled dviga obvez na pokaz in zmanjšanja posojil.

Državne terjatve so padle za 2, na 4,7, depoziti po tekočem računu so se dvignili za 14,9 na 304,1 in razni računi za 32,8 na 642,7. Obveze na pokaz so se skupno dvignile od 905,7 na 951,6 milijonov Din.

Obveznosti z rokom so se zmanjšale za 22,4 na 1.261,2, dočim so se razne pasive povečale za 14,2 na 171,6.

Skupno znaša obtok bankovcev in obvez na pokaz 5.455,3 in je ostalo zlato in devizno kritje nespremenjeno na višini 35,40%, dočim je samo zlato kritje naraslo od 32,23% na 32,28%.

Obrestna mera je ostala neizpremenjena.

Naznanilo

Zobni atelje **PIRHEMIL** dentist-tehnik

se je preselil
z Rimske ceste

sedaj Pred Škofijo št. 21

hiša Strojarske, trgovina »Pri Zvonu«, II. nadst.

Anglija se pripravlja na stabilizacijo funta. Angleška banka neprestano kupuje zlato in je v preteklem tednu zopet kupila zlata za 4.47 milijonov funtov. V letošnjem letu je kupila Angleška banka zlata že za 64 milijonov funtov in je s tem dosegla njena zlata zaloga že višino 184 milijonov zlatih funtov. To pomeni, da je danes že krito 70 odstotkov angleških bankovcev z zlatom.

Adria prašek je boljši

Zlate zaloge Francoske banke so se zopet znižale za 215 milijonov frankov, v prejšnjem tednu pa za 164 milijonov. To je posledica nakupov, ki jih je izvršila Angleška banka.

Kritično stanje nemške Državne banke. Po izkazu z dne 15. aprila znaša zlato kritje nemških bankovcev samo še 10%, dočim je še v prejšnjem tednu znašalo 10-11%. Trdi pa se, da je resnično kritje še manjše in da znaša samo 9%, ker se je v zadnjih dneh znižala zlata in devizna podloga za 225,7 na 529,7 milijonov mark.

Komaj je francoska vlada izdala srebrnike po 10 in 20 frankov, so se že pojavili po Parizu ponarejeni srebrniki.

Romunska Narodna banka je znižala obrestno mero od 7 na 6%, za lombarde pa od 8 na 7%.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snati obleke, klobuke itd. Skrebi Pere, suši, maza in lika domače perilo

tovarna **JOS. REICH**

Poljanski nasip 4-6, — Solenburova ul. 2. Telefon št. 22-72.

Dr. Ivan Likar:

Davčna vprašanja

Poraba premoga lastne proizvodnje za obratovanje kurilnice in parne električne centrale rudnika ni zavezana skupnemu davku na poslovni promet

Finančno oblastvo je pozvalo neko premožopkopno podjetje, da plača skupni davek na poslovni promet od premoga lastne proizvodnje, ki ga uporablja podjetje za obratovanje kurilnice in parne električne centrale rudnika.

Zoper odločbo finančne direkcije je vložila stranka tožbo na upravno sodišče v Celju, katero je tožbi s sodbo F 319/32 ugodilo iz teh razlogov:

Zakon o skupnem davku na poslovni promet nima nobenih določil o tem, kakšen promet je z ozirom na način odtujitve zavezan skupnemu davku na poslovni promet. Zato veljajo v tem pogledu še vedno določila zakona o splošnem davku na poslovni promet z dne 31. januarja 1931. Čl. 1 tega zakona pa določa, da je zavezan temu davku ves promet stvari proti odškodnini, izvršen v državi za pridobivanje dohodkov. Od tega načela, da se mora promet vršiti proti odškodnini, je napravljena samo ena izjema v čl. 6, odst. 2, zakona, ki določa, da spada v osnovo za odmero tega davka tudi oni promet stvari, ki se opravlja brez odškodnine, ako se vrši s prenosom iz lastnega podjetja za osebno in domačo uporabo. Pod prenosom iz lastnega podjetja za osebno in domačo uporabo se pa razumeva prenos, ki ga podjetnik izvrši, ako uporablja ali porabi predmet v namen, ki je izven njegovega obrtnega ali poklicnega udejstvovanja. V predležem primeru pa porablja tožeča stranka svoj lastni premog za obratovanje svoje kurilnice in svoje parne električne centrale, da proizvaja električni tok, ki je potreben za obratovanje lastnih rudniških naprav. Ta premog se torej uporablja za obratovanje rudnika, ne pa za osebno in domačo uporabo tožeče stranke.

Po navedenih načelih je treba presoati to vprašanje pri vseh na sličen način združenih podjetjih.

V tej zvezi moram opozoriti na dve določbi čl. 7 uredbe o skupnem davku na poslovni promet od 14. januarja 1931.

Odstavek 3 tega člena določa, da so podvrženi skupnemu davku na poslovni promet tudi predmeti, brezplačno drugi osebi odstopljeni.

Po tej določbi uredbe bi bili torej podvrženi temu davku tudi darovani predmeti. Ta določba uredbe pa ni utemeljena v zakonu. Kakor je zgoraj razloženo, je sicer podvržen davku na poslovni promet brezplačni prenos iz lastnega podjetja za domačo porabo, nikjer pa ni odrejeno v zakonu, da bi bil podvržen temu davku tudi drugi osebi brezplačno odstopljen predmet.

Odstavek 4 čl. 7 uredbe pa določa, da so predmeti, vzeti iz lastnega podjetja za predelavo ali dovršitev, podvrženi skupnemu davku na poslovni promet, v kolikor predelani ali dovršeni predmet ni obsežen s kombiniranim skupnim davkom na poslovni promet.

Pri združenih podjetjih je pa tudi o teh primerih treba preiskati, če je predmet vzet iz lastnega podjetja le za to, da se uporabi za obratovanje združenega podjetja. V takem primeru namreč tak prenos ni podvržen davku na poslovni promet, četudi se predmet porabi v združenem podjetju po predelavi ali dovršitvi. Na žagi razlagani les na primer, ki ga rudnik vzame iz lastne žage in porabi za obratovanje rudnika, ni podvržen davku na poslovni promet; in sicer tudi ne, če je treba ta les pred uporabo še nadalje predelati ali dovršiti v lastni mizarški delavnici.

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

Posrebno poročilo tiskovskega lista

Devizno tržišče

Tendenca še vedno nestalna; promet
Din 3.618.130-71

Radi ponedeljkovega praznika so bili ta teden samo štirje borzni sestanki, ki izkazujejo po spodnji tabeli znatno povečan devizni promet.

18. aprila Din 694.416-79 London—Madrid.
19. aprila Din 965.050-39 Berlin.
20. aprila Din 581.334-27 Madrid—Dunaj.
21. aprila Din 1377.329-26 Dunaj.

Izredno velik dnevni promet je bil dosežen na včerajšnjem borznem sestanku, ki po velikosti presega dve tretjini skupnega deviznega v pretečenem tednu (dva milijona 56 tisoč dinarjev). Z najmanjšim dnevnim prometom je zaključil četrtkov borzni sestanek, ki pa izkazuje še vedno znatne devizne zaključke v višini preko 581 tisoč dinarjev.

Tokrat je dajala Narodna banka zopet redno dnevni devizni kontingent v iznosu štirideset tisoč dinarjev; z njenim posredovanjem je bilo nabavljeno Londona za 117 tisoč dinarjev in Curija za 43 tisoč dinarjev. Skupno torej 160 tisoč dinarjev ali približno ena dvajsetina celotedskega prometa.

Porast deviznega prometa je povzročila v prvi vrsti povečana potreba po Berlinu, katerega zaključki znašajo to pot nad 793 tisoč dinarjev, v drugi vrsti pa znatni zaključki v devizah Bruselj (281 tisoč dinarjev) in Madrid (349 tisoč dinarjev). Poleg omenjenih deviz izkazujejo poveča-

ni skupni promet v tem tednu napram minulemu tednu Curih (porast za 54 tisoč dinarjev), London (za 66 tisoč dinarjev), New York (za 60 tisoč dinarjev) in dinarska deviza za 104 tisoč dinarjev. Občutnejše je nazadoval edinole promet v avstrijskih šilingih potom privatnega kliringa in sicer za ca 148 tisoč dinarjev.

Adria prašek je boljši

Največji zaključki v priv. kliringu so bili perfekturirani na včerajšnjem borznem sestanku po tečaju Din 845 za en avstr. šiling, dalje po Din 840 dne 20. t. m., in le manjši del po Din 850 do Din 860.

V bonih grške Narodne banke tokrat ni bilo niti zaključkov niti notie.

Porast oziroma padec skupnega tekom tekočega borznega tedna doseženega prometa v poedinah devizah je bil v primeri s preteklim tednom (številke v oklepajih, vse v tisočih dinarjev) sledeči: Berlin 793 (0), Bruselj 281 (0), Curih 149 (95), London 328 (262), Madrid 349 (0), New York 75 (15), Pariz 2 (0), Trst 3 (2), Dunaj (priv. kliring) 1.320 (1.468) in slednjič dinarska deviza 318 (214).

Devizna tečajnica od torka in petka tekočega tedna:

	Dne 18. aprila najnižji	Dne 21. aprila najvišji
Amsterdama	2313-74	2325-10
Berlin	1361-25	1372-05
Bruselj	799-13	803-07
Curih	1108-35	1113-85

London	196-97	198-57	198-08	199-68
New York	5680-47	5708-73	5186-04	5214-30
Pariz	225-54	226-86	225-88	227-—
Praga	170-67	171-53	170-67	171-53
Trst	294-35	296-75	294-90	297-30
Avstrijski šiling v pri-				
vatom kliringu	—	—	8-30	8-60

kazje izredno nazadovanje dolarjevega tečaja, ki je v tem razdobju oslabil za 494/43 točke pri notici za 100 dolarjev in prav tako nemške marke, katere tečajni padec znaša skoro 44 in pol točke. Amsterdam je tudi popustil za 8/34 točke, dočim je Bruselj nalik Pragi obdržal včeraj višino torkovega tečaja. Curih je bil skozi vse borzne dneve trgovan na dose-danji bazi, medtem ko so ostale na tukajšnji borzi beležene devize tekom tega tedna okrepile svoj tečaj in sicer London za 1/11 poena, Pariz za 0/34 poena, Trst pa za 0/55 poena. Dunaj in Budimpešta še vedno nista beležila, notie ostalih deviz ni bilo.

Efektno tržišče

Tendenca nespremenjeno mlačna

Nalik predzadnjemu tednu beležijo delnice Kranjske industrijske družbe edini efektivni zaključek v tem tednu in sicer 21. t. m. po Din 300— za komad. V ostalih industrijskih papirjih ni bilo notie, iz- vjemši Trboveljske premogokopne družbe, ki je bila ves tekoči teden nudena po Din 140— za komad; povpraševalo se je po njej dne 18. t. m. po Din 130—, a na ostale borzne dneve po 135 dinarjev.

Izmed državnih papirjev so beležile Be- glučke obveznice in Vojna škoda s ten- denco navzgor, ostali efekti pa navzdol. Na torkovem borznem sestanku Beglučke obveznice sploh niso notirale, od srede na včeraj pa okrepile svoj denarni tečaj za eno točko, a blagovni od četrtka do vče- raj za pol točke, medtem ko je Vojna škoda tekom tega tedna učvrstila svoj bla- govni in denarni tečaj za štiri točke in včeraj beležila Din 197— (povpraševanje), Din 200— (ponudba).

Investicijsko posojilo je v povpraševa- nju obdržalo svoj tečaj (42), dočim je v ponudbi popustilo včeraj za eno točko in notiralo 43 dinarjev. Močnejše tečajne oscilacije sta začrtala 7% in 8% Blair, od torka na petek (21. t. m.) pa oslabela za povprečno po dve točki. Včerajšnja notica je bila za 8% Blairovo posojilo 32— (povpraševanje), 36— (ponudba), za 7% Blairovo posojilo 31— (povpraševanje), 35— (ponudba).

Seligman je v povpraševanju popustil od 42— (18. in 19. t. m.) na 38— (20. in 21. t. m.), torej za cele štiri točke; nuden pa je bil ta papir samo predvčerajšnjim in včeraj po 42—.

Lesno tržišče

Vsled velikonočnih praznikov je lesna trgovina pretečeni teden počivala. Opaža- mo pa, da je povpraševanje za tesan les večje, cene so precej stalne, produkcija tramov se je zvečala. Tudi v bukovini je zvečana produkcija, posebno v parjeni. V mehkem lesu se išče po večini III., v hra- stovini pa vlada zastoj. V drvah se odda tu pa tam kakšna partija, vendar pa je se- zona drv minula. Istotako se bliža konec sezone testonov.

Po času bi se morala sedaj pričeti stav- bena sezona, pa izgleda da bo letos pre- cej klaverna.

ITALIJANSKI PERUTNINSKI TRG

Na italijanskem perutninskem trgu se opaža že vse leto dviganje cen. Tako so se prodajale domače prima kokoši koncem februarja po 9/25 do 10 lir za kilogram žive teže, začetkom aprila pa že po 11/50 do 12 lir. Tuje kokoši II. vrste so se plačevale po 7/50 do 8 lir koncem februarja, v za- četku aprila pa po 8/50 do 9 lir za kilogram žive teže in sicer pri prodaji na debelo. — Cena jaje je pa vsled zmanjšanege pro- meta ostala skoraj neizpremenjena in se plačujejo jajca po 242/50 lir za 1000 jajc.

Dr. Pirčeva sladna kava

je prvovrsten domač izdelek, s ka-
terim pripravite zdravo, izdatno, re-
dilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše
otroke.

Dr. Pirčeva sladna kava je prav
prijetnega okusa in jo pijo odrasli
kot otroci z užitkom.

Zunanja trgovina

Uvoz naših vin na Finsko je tako dolgo nemogoč, dokler ne bo privilegirana finska družba »Alkoholike«, ki ima vso vinsko trgovino v rokah, razprodala vina, ki ga je lani kupila v Španiji, Franciji in Italiji. Ker so ta vina precej draga, je odjem zelo slab. Družba bo zato prihodnjic kupila cenejša vina in bo upoštevala tudi jugoslovanske ponudbe.

Z novim romunsko-madžarskim trgovinskim dogovorom so romunski gospodarski krogi zelo nezadovoljni, ker je dogovor priključena klirinška pogodba. Romunija je dosedaj mnogo več izvažala v Madjarsko ko pa uvažala iz Madjarske. Romunski gospodarski krogi se zato boje, da bo romunski izvoz nazadoval, ker je znano, da vsaka klirinška pogodba povzroča izravnavanje v zunanji trgovini, vsled česar bo nujno nazadoval tudi romunski izvoz na Madjarsko.

Nemška trgovinska bilanca za mesec marec izkazuje prebitok v višini 63,7 milijonov mark proti 26,2 milj. mark v februarju. Uvoz se je povečal za 4 %, izvoz pa za 14 %. Predvsem se je povečal izvoz gotovih izdelkov, zlasti strojev, izdelkov livaren in tekstilnega blaga.

Izvoz v Palestino. Češkoslovaški konzul Kadlec v Jeruzalemu opozarja v čeških listih, da je kupna moč židovskega prebivalstva v Palestini mnogo večja, kakor pa se splošno misli. Zlasti za češkoslovaške izdelke je trg v Palestini zelo ugoden in se tudi že češkoslovaški sladkor, porcelanski izdelki in tekstilno blago izvažajo v Palestino. Posebno bi se mogli izvažati v Palestino mineralne vode, zrcala, lepenka in tiskovni papir. Čehoslovaki nameravajo ustanoviti posebno češkoslovaško-palestinsko zbornico, da povečajo svoj izvoz v Palestino.

Konkurzi in prisilne poravnave

Razglašen je konkurz o imovini (grofa) Szaparyja Ladislava, veleposestnika v Murski Soboti. Konkurni sodnik dr. Šumenjak, upravnik mase odvetnik dr. Vesnik. Prvi zbor upnikov pri sreskem sodišču v Murski Soboti dne 8. maja ob 9. Oglasitveni rok do 30. junija. Ugotovitveni narok dne 10. julija ob 9.

Uvedeno je poravnalno postopanje o imovini neprotokoliranega trgovca Sedlarja Ivana v Ljubljani. Poravnalni sodnik dr. Štempihar, poravnalni upravnik trg. zastopnik Wissiak Aleksander. Narok za sklepanje poravnave dne 24. maja. Rok za oglasitev do 18. maja.

Potrjene so poravnave: mizarskega mojstra Bahuna Draga na Jesenicah, posestnikov in gostilničarjev Ivana in Antonije Hočevar v Zagorju, kovača Ivana Laha v Lescu, brivca Mekineca Pavla na Bledu-Zagorice, trgovca Ivana Osredkarja v Kranju, trgovca Povoden Franceta v Breznem v Dravski dolini in sedlarja ter tapetnika Streleca Ivana v Celju.

Končane so poravnave: tvrdke I. Gorec nasl. Auerhammer-Ogrin v Ljubljani, Miklošičeva cesta, trgovca Ivančiča Josipa v Ljubljani, trgovca Korošca Antona v Malahorni in trgovca z zelenjavo Stratonika in Marije Krsunovskega na Bledu.

Mednarodni borzni indeks

V preteklem tednu so se skoraj na vseh borzah popravili tečaji, zlasti močno na njurjski, pariški in berlinski borzi, kakor kaže ta tabela:

Koncem 1927	1.1.	25.3.	1.4.	8.4.	15.4.
= 100 %	1929	1933	1933	1933	1933
London	102.6	56.7	55.7	58.2	58.7
Pariz	156.8	57.4	54.7	56.5	58.2
Berlin	113.6	33.1	31.4	31.6	32.4
Bruselj	133.8	27.8	26.7	27.9	28.2
Amsterdam	104.5	29.8	28.7	27.9	28.3
Stockholm	109.5	10.0	9.5	9.9	10.1
Curich	101.0	42.0	41.0	41.0	41.6
Dunaj	91.4	34.3	34.8	38.5	33.3
Praga	106.3	51.3	51.2	53.8	52.2
Newyork	137.3	34.0	32.4	34.3	37.0

Adria prasek je boljši

Na podlagi indeksnih števil delnic 10 svetovnih borz izračunani mednarodni borzni indeks je torej v preteklem tednu zopet napredoval za 1 in pol odstotka od 37.5 na 38.6%. S tem je v obeh zadnjih tednih napredoval za 4 odstotke.

Brzjaviti:
Krispercoloniale Ljubljana
Telefon št. 2263

Ant. Krisper Coloniale

Lastnik:
Josip Verlič

Veletrgovina kolonialne robe. Veleprazarna kave. Mlini za dišave

LJUBLJANA
DUNAJSKA CESTA 33

Zaloga špirta, raznega žganja in konjaka. Mineralne vode

Točna postržba — Ceniki na razpolago
Ustanovljeno leta 1840

Dobava prodaja

Direkcija državne železarne Vareš-Majdan sprejema do 26. aprila t. l. ponudbe glede dobave 1500 komadov gumijastih kolut, 8 krogličnih ležajev, 200 kg solne kisline, 50 kg amonijaka, 5 kg osetne kisline in 50 kg solitne kisline; do 3. maja t. l. pa glede dobave 1350 kg bakrenih vrvi in raznih kemikalij.

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 3. maja t. l. ponudbe glede dobave 1200 kg terpentinovnega mila, 1800 kg bučnega olja, 3200 kg koruznega zdroba, 2000 kg svinjske masti, 2500 kg riža, 600 kg cikorijske, 600 kg sirove kave, 800 kg ječmenove kave.

Oddaja del pri polaganju ksilolitnega tlaka v rudniški bolnici Vareš se bo vršila potom pismenih ponudb, katere je vložiti do 26. aprila t. l. pri Direkciji državne

železarne Vareš-Majdan. (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani.)

Dobava petroleja. Dne 25. aprila t. l. se bo vršila pri Komandi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani ustmena licitacija glede dobave 2400 litrov petroleja. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti komandi.)

Komanda pomorskega zrakoplovstva v Divuljah sprejema do 26. aprila t. l. ponudbe glede dobave 200 komadov kože za pretakanje bencina; do 4. maja t. l. glede dobave celonskih maziv, lak-barve, cinkovega belila, firneža, barv, minija, šelaka, kita, gorske krede itd.; do 6. maja t. l. pa glede dobave gumijastih oblek in čevljev. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Dne 18. maja t. l. se bo vršila pri Dravski radionici v Ljubljani licitacija glede dobave 76 m³ lesa.

Dne 8. maja t. l. se bo vršila pri I. oddelku vojno-tehničnega zavoda v Sarajevu ofertna licitacija glede dobave 1500 pol kartona.

Dne 11. maja t. l. se bo vršila pri ekonomskem oddelku Komande mornarice v Zemunu licitacija glede dobave 11.000 m mornarskega sukna in 800 m volnene tkanine.

(Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku.)

Oddaja zgradbe vojaških objektov se bo vršila potom ofertnih licitacij dne 22. in 23. maja t. l. pri inženjerskem oddelku Komande Savske divizijske oblasti v Zagrebu. (Oglasa sta na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku.)

Zgradba in zavarovanje industrijskega tira. Dne 12. maja t. l. se bo vršila pri inženjerskem oddelku Komande Savske divizijske oblasti v Zagrebu ofertna licitacija glede oddaje zgradbe industrijskega tira, dne 13. maja t. l. pa glede zavarovanja istega. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku.)

Dražba nepremičnin veleposestva »Gladno« v Maladiku se bo vršila pri kr. kotarskem sudu v Irigu dne 26. junija 1933. (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani.)

Uradni tečaj tujega denarja

Finančni minister je z odločbo z dne 5. aprila določil te tečaje, po katerih se morajo vse listine, ki se glase na zlato ali tujo valuto, preračunavati na dinarsko vrednost. Po teh tečajih se morajo pobirati tudi takse po zakonu o taksah.

Din	
1 napoleon	218.60
1 turška lira	249.—
1 angleški funt	196.30
1 dolar	57.30
1 kanadski dolar	57.—
1 nemška zlata marka	13.70
1 zlat zlot	6.40
1 avstrijski šiling	8.—
1 belg	8.—
1 pengö	9.30
1 brazilski milreis	5.31
1 egiptovski funt	201.30
1 urugvajski pezos	30.—
1 argentinski pezos	11.40

1 turška papirnata lira	27.40
100 albanskih frankov	1090.—
100 zlatih francoskih frankov	1110.—
100 francoskih frankov	226.20
100 švicarskih frankov	1110.—
100 italijanskih lir	295.—
100 nizozemskih goldinarjev	2321.—
100 rumunskih lejev	34.—
100 bolgarskih levov	41.—
100 danskih kron	875.50
100 švedskih kron	1038.—
100 norveških kron	1005.—
100 pezet	484.—
100 drahem	32.60
100 češkoslovaških kron	170.60
100 finskih mark	86.—
100 letonskih lat	1105.50

Tem kurzom, ki veljajo za čas od 15. aprila 1933, se mora do nadaljnje odredbe dodati še 28 1/2 % na ime »prima«, uporabljati pa se morajo tudi v nastopnih primerih:

1. ko se sprejema kovano zlato — napoleonondori in zlate turške lire — pri državnih blagajnah ob plačevanju davkov in drugih državnih dohodkov;

2. ko se pobirajo pristaniške takse, o čemer izda oddelek za davke potrebna navodila;

3. kot obračunavalni tečaji za angažiranje in potrošnje po proračunu za l. 1933/34 pri vseh državnih izplačilih v tujih valutah; in

4. ko se sprejemajo za kavecijo obveznice naših poveljnih državnih zunanjih posojil v zlato, 7% no in 8% Blaire & Comp. in 7% Državne hipotekarne banke, emitirane v Newyorku, za preračunavanje dolarjev v dinarje.

»SLUŽBENI LIST«

kr. banske uprave Dravske banovine z dne 19. aprila objavlja med drugim: Uredbo o izpremembah in dopolnitvah uredbe o organizaciji posredovanja dela. — Odločbo o mednarodnih velesojnih v Ljubljani. — Razpis — pogoji, ob katerih so uporabljani avtomobili doselnikov ob uvozu oproščeni carine. — Odločbo o izpremembi v pravilih o opravljanju profesorskega izpita. — Dopolnitev v pravilniku o pogodbenih državnih poštah. — Razpis — odločba o uvoznih carini na parne kotle za centralno kurjavo in na radiatorje. — Dopolnitev 21. 6. pravilnika o ureditvi prometa z devizami in valutami. — Objavljanje višine premije v borznih tečajnicah. — Razne razglase sodišč in uradov ter druge objave.

Narodno gledališče v Ljubljani

Drama.

Sobota, 22. aprila: Dame z zelenimi klobuki. — Red Sreda.

Nedelja, dne 23. aprila ob 15.: INRI. — Izven. Znižane cene od 24 Din navzdol.

Ob 20.: Krog s kredo. — Izven. Znižane cene.

Ponedeljek, dne 24. aprila: Gospa mini-strica. Red D.

Opera.

Sobota, 22. aprila: Pri belem konjčku. — Izven. Globoko znižane cene od 30 Din navzdol.

Nedelja, 23. aprila: Parsifal. — Izven. Znižane cene.

Ponedeljek, dne 24. aprila. Zaprto.

IZJAVA.

Podpisani Vrenko Alojzij, pekovski mojster v Cerknici pri Rakeku, obžalujem vsebiho dopisa z dne 5. VII. 1932, naslovljenega na Gremij trgovcev za srez Logatec, preklicujem svoje očitke in izjavljam, da so bili očitki v tem pismu napram g. Lenarčiču Stanislavu, posestniku in trgovcu v Novi vasi št. 1 pri Rakeku, da si upa robato nastopati, da se postavlja brez vsakega ponosa samega sebe na neresnico, da dela preko pravil in brez sklepa in odobrenja, brez vsake podlage in neupravičeni.

Vrenko Alojzij.

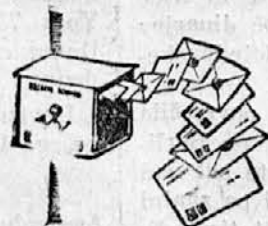
J. HLEBŠ, LJUBLJANA

DRUŽBA Z O. Z.

CANKARJEVO N. 21 -- MESTNI TRG 19

Sobo-črkoslikarstvo in pleskarstvo

Vsa dela izvršuje z najmodernejšimi vzorci, točno po naročilu, solidno in pod garancijo. — Telefon 30-70.

'KUVERTA'
D. Z. O. Z.

LJUBLJANA
Karlovska c. 2 Vožarski pot 1

TVORNICA KUVERT IN
KONFEKCIJA PAPIRJA

Čitajte in razširjajte
»TRGOVSKI LIST«!

Higienske instalacije

kleparstvo, krovstvo, strelovodi

Jakob Fligl dediči

Ljubljana

Telefon 33-53

Rimska cesta 2

Gregorčičeva ulica 5

Pred nakupom si oglej nova chrom-poniklana

PUCH-kolesa!

Ugodne cene in plačilni pogoji

IGN. VOK - Ljubljana

Tavčarjeva ulica št. 7